

Pregatirea si dezvoltarea profesionala continua

Pregatirea si dezvoltarea profesionala continua, ca de exemplu diverse specializari in domenii specifice, reprezinta baza serviciilor oferite de farmacistii oncologi. La fel de importanta ca si pregatirea educationala continua a farmacistilor oncologi este pregatirea pentru profesionistii din sanatate cu care acestia lucreaza, cum sunt tehnicienii de farmacie sau asistentii de farmacie. Pregatirea adecvata continua si modalitati de preparare a medicatiei oncologice actualizate sunt oferite acestora permanent.

Cercetarea si stiinta

Informatiile stranse pe parcursul desfasurarii activitatilor farmacistului oncolog pot fi folosite pentru generarea de observatii privind diverse aplicatii, intensificarea proceselor si analiza utilizarii optime a medicamentelor. In acest fel, farmacistii oncologi pot contribui activ la cercetarea in domeniul sanatatii.

Standardele farmaciei oncologice in practica si cercetare

Domeniul farmaciei oncologice cuprinde activitati precum aprovizionarea, prepararea, manipularea si administrarea in conditii de siguranta a medicamentelor anticanceroase la pacientii cu cancer pe de o parte, precum si informarea, educarea continua a personalului medical implicat, astfel incat rezultatul sa fie servicii de inalta calitate si siguranta tratamentului oncologic.

Caracteristicile particulare ale terapiei medicamentoase oncologice cuprind o serie de masuri stricte legate de dozele mari administrate si de efectele medicamentelor si sunt in stransa legatura cu un regim de tratament extrem de complex. Destul de frecvent pacientii sunt imunodeficienti, fie datorita bolii, terapiei, fie din cauza faptului ca sufera de comorbiditati. Chimioterapiile bazate pe citostatice conventionale impreuna cu optiunile noi de tratament, cu reactii adverse specifice, impun masuri de sprijin suplimentare, precum si supravegherea personalului de specialitate in concordanta cu ghidurile in vigoare. Pacientii cu cancer necesita consiliere amanuntita in ceea ce priveste modul in care trebuie sa urmeze tratamentul si cum sa reactioneze la orice reactie adversa care apare datorita medicatiei.

Asigurarea calitatii terapiei medicamentoase oncologice este esentiala si necesita expertiza farmaceutica de specialitate. Farmacistul oncolog este prin urmare un membru indispensabil al echipei multidisciplinare oncologice. Datorita formarii initiale, educatiei farmaceutice pe care o primesc, dezvoltarii profesionale continue farmacistul oncolog dobandeste cea mai buna calificare pentru a asigura o corecta administrarea terapiei medicamentoase oncologice.

Aprovizionarea farmaciei

Achizitionarea produselor utilizate in terapia oncologica necesita estimarea beneficiilor economice din partea unei persoane calificate, in vederea stabilirii unui raport intre eficacitatea si siguranta unei terapii medicamentoase. Orice riscuri asociate cu produse contrafacute, manipularea necorespunzatoare sau lipsa produselor la livrare trebuie sa fie minimalizate cat mai mult posibil. Produsele trebuie returnate imediat in cazul in care se identifica probleme de fabricatie ce pun in pericol calitatea lor. Orice lacuna in aprovizionare trebuie evitata pe cat posibil, dar in acelasi timp trebuie adusa la cunostinta medicului curant. Daca stocul de medicamente este format din produse importate, farmacistului ii revine responsabilitatea de a se asigura de calitatea furnizorului ales. Este foarte important sa se evite folosirea medica-

Decided by the ESOP Delegate Meeting, Krakow, June 26th 2014

European Society of Oncology Pharmacy (ESOP)

Veritaskai 6 · D-21079 Hamburg

Phone: +49 40 / 790 33 56 · Facsimile: +49 40 / 791 43 601

Homepage: www.esop.eu · e-mail: [memberships\[at\]esop\[dot\]li](mailto:memberships@esop.eu)

mentelor cu risc, alese in ideea economisirii unor bani si este recomandabil sa fie folosite resursele financiare la maxim. Utilizarea medicamentelor trebuie intotdeauna sa fie avuta in vedere in contextul procesului de tratament, care presupune alegerea medicamentului potrivit, a perioadei corecte in care este administrat, a modului si frecventei folosirii lui, toate acestea avand un rol important in evaluarea farmaco-economica globala.

Prepararea

Prepararea citostaticelelor care sunt selectate gresit, etichetate gresit, depozitate necorespunzator sau expuse contaminarii microbiologice, prezinta riscul ca terapia sa esueze sau ca pacientul sa fie afectat. Organizarea si urmarirea intregului proces este datorita farmacistului oncolog; aceasta include standardizarea prescriptiei, verificarea corectitudinii acesteia, procurarea, selectarea adjuvantilor, monitorizarea conditiilor de preparare, prepararea in sine, etichetarea, transportul si depozitarea. Doza medicamentului chimioterapic poate varia considerabil in functie de diagnostic. Verificarea plauzibilitatii prescriptiei de catre farmacistul oncolog, luand in considerare toti parametrii clinici relevanti si diagnosticul pacientului, joaca prin urmare un rol major in asigurarea unui tratament medical corect. Daca exista neclaritati acestea se discuta imediat cu medicul care a emis prescriptia. Daca apare nevoia unei consultatii in urma verificarii prescriptiei, cel care a prescris si/sau pacientul trebuie sa primeasca suficiente

informatii, relevante, intr-o forma comprehensibila pentru a asigura utilizarea corecta a medicamentului. Prepararea aseptica a infuziilor, necesita intreprinderea tuturor eforturilor pentru a se mentine puritatea produsului, avand in vedere ca nu exista sterilizare finala. Farmacistul oncolog are sarcina de a se asigura ca prepararea este realizata intr-o maniera corecta, in locul potrivit, la momentul potrivit.

Eliberarea medicamentului

Farmacistul oncolog se asigura inainte de eliberarea medicamentului ca toate cerintele impuse de preparare sunt indeplinite, ca etichetarea este corecta. Daca este necesar transferul medicamentului preparat intr-o alta sectie, persoana respectiva va avea grija sa nu fie deteriorata calitatea si integritatea produsului, in timpul transportului.

Informatii si recomandari

Obligatia serviciului farmaceutic pe parcursul efectuării terapiei citostatice nu se limiteaza la instructiuni privind administrarea sau aplicarea corecta. Informatiile trebuie de asemenea sa tina cont de orice posibila interactiune cu alte medicamente utilizate concomitent de catre pacient sau medicatia de sustinere recomandata de catre medic, de medicamentele achizitionate din proprie initiativa, dar si de influenta dietei. Avand in vedere ca asemenea produse sau orice probleme legate de produs, respectiv reactiile adverse, pot avea un impact

substantial asupra tratamentului si asupra rezultatelor terapiei oncologice, un factor important in succesul terapiei il reprezinta furnizarea de informatii detaliate si de sprijin farmaceutic pacientilor. Consilierea competenta la care contribuie medicii si farmacistii, trebuie sa se regaseasca intr-un rezultat terapeutic sigur, care este intotdeauna in interesul pacientului oncologic. Este foarte importanta optimizarea management-ului multiprofesional al medicamentului, cu implicarea farmacistului ca parte cruciala a echipei multidisciplinare.

Aplicarea solutiilor IT

Utilizarea solutiilor IT in logistica, comenzi, prescriere, testare, preparare, documentare si facturare poate contribui la extinderea securitatii terapeutice. Un factor de importanta deosebita este alegerea software-ului potrivit, in contextul cerintelor, proceselor si obiectivelor locale. Datorita faptului ca farmacistii oncologi joaca un rol cheie in tot acest proces si au competente in utilizarea medicamentelor, ei lucreaza in colaborare cu departamentele clinice si managerii administrativi, pentru a se asigura ca este implementat un software adecvat, sigur si prietenos.

Asigurarea calitatii

Algoritmii bazati pe dovezi si ghiduri de buna practica sunt o trasatura esentiala in asigurarea calitatii, atunci cand sunt utilizate medicamente anticanceroase sau terapii de sustinere.

Farmacistii oncologi contribuie cu o expertiza de specialitate, la mentinerea relatiilor interprofesionale, alaturi de medici inspitalele in care isi desfasoara activitatea.

Prezenta lor in cadrul echipelor terapeutice, presupune participarea la conferinte si workshop-uri de specialitate. De asemenea, ei realizeaza monitorizarea individuala a pacientilor si interventiilor farmaceutice, in contextul colaborarii dintre profesionistii in sanatate (ex. vizitele de cartier si verificarea documentelor pacientilor). In plus, farmacistii oncologi sunt implicati in implementarea, verificarea regulata si dezvoltarea continua a sistemelor de management al calitatii, in propriul mediu de lucru.

Furnizarea de cursuri

Informatia coordonata si strategiile educative sunt cruciale pentru o utilizare corecta a medicamentelor, a asigurarea calitatii acestora. Siguranta pacientilor si a personalului care manipuleaza medicamente anticanceroase, cu risc toxic crescut este la fel de importanta ca si folosirea medicamentului potrivit, pentru pacientul potrivit, la momentul potrivit. In calitate de specialisti in administrarea medicamentelor, farmacistii oncologi sunt permanent angajati in conceperea si realizarea de cursuri de perfectionare continua a personalului medical, in instruirea pacientilor in vederea utilizarii corecte a medicatiei.